

PLANTEAVL VEST
Kontakt: Bøje Østerlund
boje@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 31

PLANTEAVL ØST
Kontakt: Jørgen P. Jensen
jpjensen@effektivtlandbrug.dk
21 15 91 21

Rug tæller på bundlinjen

Peter Andersen i Måstrup i det nordlige Vendsyssel ser økonomiske fordele i at dyrke rug, og for ham er sorten Helltop samtidig et godt valg til svinefodring.

Gårdejer Peter Andersen i Vendsyssel kan godt lide tanken om at komme lidt tilbage til de gode gamle dyder i planteavl, og han har fokus på lave dyrkningsomkostninger i forhold til både gødning og planteværn.

- Af disse årsager har jeg vinter-rug med i sædskiftet, og det vil jeg fremover have i endnu højere grad. Afgrøden passer fint til min bedrift og til den måde, jeg gerne vil udføre håndværket i marken på, fortæller han og tilføjer, at rugen også er et rigtigt godt valg til svinefoder.

Peter Andersen driver gården »Nørre Vestergaard« i Sindal med 250 hektar planteavl samt en årlig produktion af cirka 12.000 slagtesvin.

Han har tidligere dyrket rug, og i år gælder det hybridsorten Helltop fra Nordic Seed, som han har store forventninger til.

Peter Andersen havde forleden besøg af faglig chef for planteavl, Thomas Ory Nielsen. Han repræsenterer Hedegaard, der gennem DLA Agro-gruppen forhandler sorten Helltop. Med på bedriftsbesøget var også agronom Vibeke Fabricius fra Nordic Seed.

Konkurrerer godt med hvede

Jordtypen på ejendommen i det nordjyske er en JB 2, hvoraf en del er meget kold, sort sandjord.

- Rug passer godt til jordtypen her, og det er min plan at tage mere rug ind i stedet for 2. års hvede, som kræver mere behandling for at sikre et fornuftigt udbytte, fortæller landmanden.

- Det er en fordel for mig at få rug ind i sædskiftet, og det er min oplevelse, at der kommer flere og flere gode rugsorter i spil, som har et godt strå og er godt med rent udbyttetmæssigt.

Netop ordet stråstyrke er en vigtig parameter i rugdyrkingen. For at undgå lejesæd, og dermed høstbesvær og kvalitetsforringelse, er det meget vigtigt at dyrke stråstærke sorter. Helltop er kendetegnet ved et helt særligt stærkt strå, og i Nordic Seed er der et skarpt fokus på også denne parameter i forædlingen, siger Vibeke Fabricius.

■ - Helltop har en væsentlig anderledes genetik end andre rugsorter, og det spiller ind på sygdomsresistens, vinterfasthed og stråstyrke. Desuden har sorten et stort bladarealindeks og dermed god konkurrenceevne overfor ukrudt og i sidste ende et højt udbytte, siger plantechef Thomas Ory Nielsen, Hedegaard (t.v.), der her ses sammen med gårdejer Peter Andersen.

Peter Andersen dyrker 30 hektar med raps og resten med kornafgrøder til svinefoder. I år har han 14 hektar med rug af sorten Helltop, men det er for lidt, vurderer han.

- Selv om det var svært at lave en god etablering af rugen i efteråret, og den først blev etableret den 19. september, tør jeg godt spå om rug-høsten og har en udbytteforventning om godt syv tons, fortæller han.

Og det til trods for, at det har været ekstremt regnfuldt stort set siden høst og frem til foråret. Et kig på DMI's statistik viser, at der i Nordjylland er faldet op mod 30 procent mere regn end normalen for den periode.

Kræver ikke så meget

At rugen fremover skal fylde mere i planteavl på gården, er der flere årsager til. Peter Andersen har gode oplevelser, og de underbygges fagligt af Thomas Ory Nielsen, der påpeger, at rugen er god på alle jordtyper.

- Først og fremmest kræver den ikke så meget gødning og heller ikke så meget plantebeskyttelse. Den konkurrerer godt mod ukrudt, den har en god overvintring og et godt ud-

byttepotentiale. Rugen kan levere på bundlinjen som både en kvalitets- og foderafgrøde på alle jordtyper.

Planteavlschefen fremhæver også, at rugen er mere fleksibel end andre kornarter med hensyn til etablerings-tidspunkt:

- Helltop har tidligere været afprøvet i Landsforsøgene med høje gennemsnitsudbytter, og den har samtidig en bred sygdomsresistens, et stærkt strå, en høj vinterfasthed og en lav modtagelighed mod meldrøjer. I rugavl er det dog altid vigtigt, at man samtidig dyrkningsteknisk forebygger meldrøjerangreb.

Vibeke Fabricius tilføjer:

- Hybridrug er kendetegnet ved en

meget stor buskningsvillighed, men det er vigtigt, at afgrøden sås i en ensartet dybde på cirka to centimeter, så den fremspirer hurtigt og busker sig ensartet. Det er med til at sikre en god og ensartet blomstring, som – i sammenhæng med en sort med lav modtagelighed – giver en minimal risiko for angreb af meldrøjer siger Vibeke Fabricius.

God til svinefoder

At valget netop er faldet på Helltop, hænger ifølge Peter Andersen også sammen med, at den har gode egenskaber i forhold til at anvende den til svinefoder.

- Helltop er et rigtigt godt valg til

svinefodring, fordi den har et lavt indhold af arabinoxylaner. Dermed øges passagehastigheden i grisenes mave- og tarmsystem med en højere foder- og næringsstofoptagelse til følge, siger Vibeke Fabricius. I 2017 havde vi en stor fremavl af Helltop med et højt udbytte fuldt på højde med øvrige sorter i fremavl. Dette i sammenhæng med sortens gode foderegenskaber taler godt for sorten, siger hun.

- Det betyder utroligt meget, at grisene har en god foderoptagelse. Når vi samtidig oplever, at rugen er mindre behandlingskrævende i marken end andre kornarter, ja så påvirker det bundlinjen positivt. Det er en vigtig betragtning i tider med lave kornpriser, siger Peter Andersen.

Sorten er desuden velegnet til brug i biogasanlæg på grund af det høje tørstofudbytte og en høj nedbrydningsgrad.

Rundt i landet er rugmarkerne nu i den begyndende strækingsfase, og der skal senest nu tages stilling til behovet for eventuelt vækstregulering i foderrug afhængig af sorten, afgrødens tæthed samt mængden og tidspunktet for kvælstoftilførsel, anbefaler fagfolkene.

■ Helltop har en god stråstyrke – Helltop ses til venstre. Kombinationen af stor strådiameter og lav strålänge giver den høje stråstyrke i Helltop.

